وەرزێك لە دۆزەخ

سەرچاوە

فصل في الجحيم

آرثر رامبو

ترجمة: رمسيس يونان

بيروت- لبنان ١٩٨٤

ناوی کتێب: وەرزێك لە دۆزەخ

نووسینی: ئارسەر ڕامبۆ

وەرگێڕانی: کەریم دەشتی

بابەت: شیعر

مۆنتاژی کۆمپیوتەری: سەیران عەبدولرەحمان

تیراژ: ١٠٠٠ دانە

نرخ: ١٠٠٠ دینار

ژمارەی سپاردن : (٨٨١)ی ٢٠٠٧

چاپخانەی: دەزگای چاپ و پەخشی سەردەم

چاپی : یەکەم ساڵی ٢٠٠٧

کوردستان -سلێمانی

www.sardamco.com

ئارسەر ڕامبۆ

وەرزێك لە دۆزەخ

وەرگێڕانی

کەریم دەشتی

سلێمانی- ٢٠٠٧

زنجیرە كتێبی دەزگای چاپو پەخشی سەردەم

كتێبی گیرفانی ژمارە (٩١)

سەرپەرشتیاری گشتیی زنجیرە

ئازاد بەرزنجی

پێرست

وەرزێك لە دۆزەخ	٧
دەمارێکی پۆخڵ	١٠
شەوی دۆزەخ	٢٦
ورێنە	٣٣
ورێنە (٢)	٤٤
سترانی بەرزترین بورج	٤٩
برسێتی	٥١
سپێدە	٦٤
ماڵاوایی	٦٦

وەرزێك لە دۆزەخ

لەوان ڕۆژانی ڕابردوو، گەر یادگا فیلّم لێنــەکات، ئەوە زینــدەگیم داوەتێــك بــوو، تــەواوی دلاّنــی تیــا دەکرایەوەو هەموو شەڕابێکی تیا هەلّدەڕژا.

❋❋❋

ئێوارەیەکیان جوانیم خستەسەر ئــەژنۆکانم، بیــنم تالّە، جنێوم پێــداو لــە دژی دادوەری خــۆم پــڕ چــەك کرد..

ڕام کرد، ئــەی ســیحربازەکان، ئــەی کــوێرەوەری، ئەی ڕقوقین، ئێوەن خەزنەی گەنجینەی من..

❋❋❋

گەیشتمە ئەوەی کە هەموو هیواییێکی مرۆیی لــە دەروونمدا مەحو کەم . هەموو دلّخۆشــییێك بخنکێــنم و وەك وەحشێکی دڕندە قیت بوومەوە.

❋❋❋

جەللادەکانم بانگ کـرد تـا لـە کـاتی فـەنابوونی خۆمدا داری تفەنگەکانیان بکرۆژم.. بانگی بەڵایەکانم کرد تا هەناسـەم بـە لـیم و خـوێن بـبڕن، نەگبـەتیی خوداوەندم بوو، بەناو چلێاودا ڕاکشام، بە بـای تـاوان خـۆم وشـك کـردەوە و زۆر جـارانیش شـێتایەتیم لاواندەوە...

❊❊❊

بەهاریش جگە لەپێکەنینی گـەلۆرێکی قێـزەوەن هیچی بۆ نەهێنام.

❊❊❊

بەڵام لە زووێکەوە زانیم کە من ئەوەندەم نەماوە تادوا هەناسەم هەڵبکێشم، بیرم لەوە کـردەوە کـە بـە دوای کلیلی داوەتی ڕابردووم بگەڕێم بـەڵکو تاسـوقی خۆم وەدەست دێنمەوە.

❊❊❊

خۆشەویـستی ئـەو کلیلەیـە، ئـەم سروشـەیە دەیسەلمێنیێ کە من خەون دەبینیم..

❊❊❊

(هەر بە کەمتیاری دەمێنێیتەوە...هتد) ئـا بـەم جۆرە شەیتان هاواری بۆ کردم، ئەو شەیتانەی بە گوڵە خەشخاشی جوان جوان تاجی لەسـەر نـام (بەهـەموو

ئالودەو منايەتی خۆتەوە دەرك بە مەرگ بكـە، دەرك بە هەموو ئەو گوناهانەت بكە كـە لێخۆشـبوونی بـۆ نیە).

❋❋❋

ئاخ من زێدەتر لە بڕستم بەرگـەم گرتـووە، بـەڵام ئـەی ئیبلیـسی ئـازیز بـە تیـچاوێكی كـەمتر لێـت دەپاڕێمەوە لە چـاوەڕوانی هـیچ و پوچـیە پێـشبینی كراوەكانـدا، ئـەی ئـەو كەسـەی كـە ئـەوەت لـە نوسەرخۆشـدەویٚ كـە ڕوت بێتـەوە لـە بـەهرەی وەسفكردن یا ڕێشاندەری، ئەو چەند ئەو كـەم لاپـەڕە ترسناكە لە سیپارەییێكی نەفرەت لێكراوی مەلعون بۆ تۆ دەردەكێشم.

❋❋❋

دەمارێکی پۆخڵ

چـاوێکی شـینی سـپی و ئـەقڵێکی تەسـك و خورافەتی خۆم لەمەڕ کوشـتار، بـە مـیرات ئـەژدادە مەزنەکانمەوە بۆ ماوەتەوە، من وا دەبینم جلوبەرگم لە جلوبـەرگی ئـەوان چـی وەی کەمترنییـە لـە رووی بەربەرییەتەوە، بەڵام من قژم چەور ناکەم.

❋❋❋

ئەو مەزنانە لە چاخی خۆیـان خـەڵکانێك بـوون کەمتر کارامەیی ئەوەیان هـەبوو کـە پێـستی ئـاژەڵ داکەلییێنن و گیاوگۆڵ بسوتێنن.

❋❋❋

هەر لەوانیشەوە وەسەنیەت و حەزی هەتك کردنی حەرامکراوەکانم وەرگرتووە، هەر ئـەوەش نـا بـەڵکو

هەموو ڕەزالەت و توڕەیی و شەبەقێکیشم وەرگرتووە، وای لە شەبەقە مەزنە؟ بەتایبەت درۆ و تەمبەڵی.

❊❊❊

هەموو پیشەکان دەمترسێنن، گەورە و کرێکاران، هەموویان جوتێرن، عەیبدارن، دەستێکی قەڵەمدار ئەو دەستەی رابەری جووتە بە باشتر نازانێ لە هی خۆی، وای لەم سەدە دەستەکیە، دەستەکانم بۆ من نابێ! پاشان، گرتنە دەستی کارێ لە سنورێ ناوەستێ، ئەمانەتی سواڵکەران ئازارم دەدات، تاوانبارەکان وەك هێلکە گون قێزەوەنن، بەڵام من نامێ.. هەموو ئەوانە لای من وەك یەکن.

❊❊❊

بەلاّم! کێ بەغەدر وای لە زمانم کرد ، هەتا بۆ ئەمڕۆ تەمبەڵیمی ویست و پارێزگاری لێکرد. بەبێ ئەوەی لە پێناوی ژیاندا هەتا جەستەشم بۆ کارێ بخەمە گەڕ کە لە بێ کاری بۆق زیاترە، لەهەموو شوێنێ ژیاوم هیچ خانەوادەییەك لە ئەوروپا نەماوە نەیناسم.

❊❊❊

مەبەستم لە خانەوادەکان، وەك خانەوادەی خۆمە، کە خۆی بە قەرزاری هەموو شت دەزانێ بۆ جارِدانی مافی مرۆڤ، هەموو کورِانی خانەوادەکانم ناسیووە.

❊❊❊

وای ئەگەر لە هەر کاتێکی مێژووی فەرەنسا لە نێو خەڵکانی پێشین هی وەك من هەبان، بەڵام نا... هەڵبەت.

❊❊❊

ئەوەی روونە من هەمیشە لە رِەچەڵەکێکی داتەپیو بوویمە، تەمەرود سەر ئیدراکم دەکەوێ، رِێ و رِەچەڵەکی من ، بۆ تاراج کردن نەبێ هەرگیز تاوی نەداوە، گورگ ئاسا بووە لەگەڵ نێچیرەکەیدا کە قەت رِاوی ناکات.

❊❊❊

من مێژووی فەرِەنسام لەبەرە، دامەزرێنەری یەکەمین کاتدرال، دەتوانم بەدرۆ بچمە حەجی زەوی موقەددەسەوە؟لەناو زەینمدا چەندین رِێگا هەیە دەچێتەوە سەر دەشتایی باڤاریا، هەروەها چەندین وێنە لە بیزەنتە و قەڵاکانی ئۆرشەلیم.. تەسبیحکاری بە مەریەم، غەریبی کردن بەسەر خاچەوە، لە دڵمداو لە نێوەندی هەزاران جوانی دونیاییدا رِادەبن.. من

بەمکوڕیەوە بەسەر تاوە و گەلا هەڵپاچراوەکانەوە ڕونیشتووم، بەتەك ئەو دیوارانەوە کە خۆر خواردونیەتی ، لە توانامدایە بە دەربەردەری، لە ژێر ئاسمانی ئەڵمانیادا خۆم رووت کەمەوەو بچمە ئەو گۆڕەوە.

***

ئاخ. هەروەها: شەموان لە میهرەجانی جادوبازان لە مەیدانی سوورو لە ناوەندی گوناهەکان لەگەڵ پیرو منالاندا سەما دەکەم.

***

زاکیرەم زیاتر لەم زەویە و لە مەسیحیەت بڕناکات.. هەرگیز تەواو نابم لەبینینی خۆم لەو ڕابردووەدا...

بەلام من هەمیشە تەنها بوویمە، بێ خانەوادە. بەڵکو نەمدەزانی بەکام زمانیش قسەدەکەم؟ قەت خۆم لە مەجلیسی مەسیح ئەندێشە نەکردووە، هەروەها لە مەجلیسی ئەرباب — نوێنەرانی مەسیح.

***

لە سەدەی ڕابردوودا چیبووم؟ تەنها ئیرۆکە بۆ خۆم بێدار بوومەتەوە، ئیدی درۆزنەکان و جەنگە نادیارەکان نەماون . ئەو ڕێ و ڕەچەڵەکە داتەپیوە

زەوی داپۆشیوە- گەل- وەك دەڵێن هەروا ئەقڵ و نەتەوەو زانستیشی داپۆشیوە.

***

وای بۆ زانست. هەموو شتێكیان سەر لە نوێ بۆ جەستەو ڕۆح دەست پێكردەوە- قوربانی موقەددەس- نوژداری و فەلسەفەمان هەیە... وەسفەی پیران و بالۆرەی میللی ریزو پۆلبەندكراون، هەروەها تەسلیاتی ئەمیرەكان و ئەو یاریانەی حەرامیان كردووە، جوگرافیا،كەسموجوگرافیا، میكانیكا. كیمیا، زانست، حسێبی نوێ، پێشكەوتن، دونیا دەڕوا، ئەی بۆ ناسوڕێ؟

***

ئەوە خەونی ژمارەكانە. ئێمە بەرەو ڕۆح دەچین، ئەوە موحەققەقە. ئەوە پێغەمبەرایەتیە، ئەوەی دەیلێم. من تێدەگەم. بەلاّم كە ناتوانم بەبێ دەستەواژەی وەسەنی گوزارشت بكەم. بێدەنگیم ویستووە.

***

خوێنی وەسەنی دەگەڕێتەوە، ڕۆح نزیك دەبێتەوە، ئەدی بۆ مەسیح پاڵپشتم ناكا بەوەی كە نوبل و

ئـازادیم پێبـدات؟ بـەڵام بەداخـەوە، ئیـدی ئینجیـل بەسەرچوو.. ئینجیل.

❊❊❊

بەتاسوقەوە چاوەڕوانی خوداوەند دەکەم، من هـەر لە ئەزەلەوە لە ڕەچەڵەکێکی داتەپیوم.

❊❊❊

هـا ئـەوە مـن لـەو پـەڕی فەڕەنـسام، دەبـا ڕووناکیـەکان لـە شـاراندا داییـسێن. ڕۆژی مـن بەسەرچوو؟

❊❊❊

ئـەوروپا جێـدەهێڵم، هـەوای دەریـا سـییەکانم دەسوتێنێ. پێستی مـن هێمـا بـۆ خـۆری غـەریبگا دەکا. ئیدی سەردەکەوم و گیا دەخۆم و ڕاودەکەم، بـە تایبـەتیش جگەرەدەکێـشم؟ مـەیێکی داگیرسـاو هەڵدەهێنجم وەك مەعدەنێکی کوڵاو. هەروەکو چـۆن ئەژداودم بە دەوری ئاگردا وایان دەکرد.

❊❊❊

بـە چـەند باڵێـك لـە ئاسـن دەگەڕێمـەوە، بـە پێـستێکی ڕەشـو گلێنەیـەکی بـە گـوڕەوە هـەر لـە ڕوخـسارمدا حـوکمی ئـەوە دەدەن، کـە مـن لـە بنەچەییێکی بەهێزم، زیڕم دەبێ، خۆشی لـە بۆشـایی

وەردەگرم، دەکوژم و دەبڕم، ژنانیش بۆ ئەو پەك خراوە دڕندانەی لە ولاتە گەرمەکاندا گەڕاونەتەوە کوور دەبنەوە، ئیدی من دەستێکم دەبێ لە سیاسەت و ڕزگاریم دەبێ.

❊❊❊

بەلام ئێستێ نەفرەتم لێبێ، من لە ولات دەترسم، لە خەوتنی سەرخۆشێ بەسەر کەناری دەریاوە هیچ شتێکی تر بۆ خۆم بە باشترم نازانم.

❊❊❊

هیچ کۆچێ لە ئارادانییە.. دەبا بگەڕێمەوە ئەو شوێنەی لێی هاتووم، بە خۆو بە باری گوناهەکانم، ئەو گوناهانەی کە ڕەگاژۆ بوونەو ئازاریان هێناوەتە تەکمەوە، هەر لەو کاتەوە کە بالقبووم، ئەو گوناهەی کە بۆ ئاسمان هەلدەکشێ، دەمشکێنێ و دەمخات و پەلکێشم دەکات، بەرماوێك لە بەرائەت و پاشماوێك لە ترس، واگوتراوە، نابێ قێزەوەنی و پڕوپوچیم بۆ دونیا بخەمە کۆل.

❊❊❊

دەبا بەرەو پێشەوە بچین. بارەکە بگرینە ئەستۆ و بەرەو بیابان و بێزاری و وەڕسی بەرێ بکەوین.

❊❊❊

خــۆم بدەمــە کــێ بــە کــرێ؟ دەبــێ چ دەوارێ بپەرســتم؟ دەبــێ هێــرش بەرمــە ســەر چ وێنەیــەکی موقــەددەس؟ چ دڵانێــك وێــران بکــەم؟ خــۆم بــە چ درۆیەکەوە بگرم؟دەبێ لە چ خوێنێکەوە بڕۆم؟

❊❊❊

باشتر وایە خۆم لە عەدالەت بە دوور بگرم، ژیانی دژوار و جرپن، هەرئەوەش نـا بـەڵکو بـە دەسـتێکی لاوازەوە سەرپۆشی تابوت هـەڵگرم، خـۆم پـەنادەم و بخنکێم، بۆیە من پـیری و مەترسـی نـازانم. تۆقانـدن شتێکی فەڕەنسی نییە.

❊❊❊

- ئاخ! من وام لە ڕوو زەردی، تا وام لێ هـاتووە بۆ هەر وێنەیەکی موقەددەس شەوقی کەماڵم ڕابخەم.

وای بۆ قوربانی دانم، وای بۆ مەحەببەتی مـەزنم، لەگەڵ ئەوەشدا لەو دونیـا **De Profundis Domine**... وای چەند گەلۆرم.

❊❊❊

کە من هێشتا منالم سەرسام بووم بەو سەرکێشە پیلـەکارە، کەهێـشتا دەرگـای مەعقەڵـەکانی جـێ نەهێشتووە، سـەر لـە نـوێ بەسـەریا دادەخرێتـەوە؟ مەیخانە و ئەو هوتێلانەی کە ڕەنگە بە قامەتی خـۆی

پیرۆزی کردبن زیارەت کردووە، هەر بە بیرۆکـەی ئــەو ئاسمانی شین و کاری گەشاوەی کێڵگەکانم بینیوە؟

***

بۆنی ئەو نەگبەتیەم هەڵکێشاوە کە دەوری ئەویان داوە لە شارەکان، لە ڕووی هێزەوە باڵاترە لە قدیس و لە ڕووی سەفەرکردنەوە لــە قــدیس کارامــەترە، ئــەو بەڵێ ئەو تەنها شاهێدی حیکمەت و شانازییێتی ئەوە.

***

لە شەوانی زستاندا بێ پەناو بێ جل و و بێ بــژێو ڕادەبم، گوێم لە دەنگــێ دەبــێ کــە دڵــی بەســتەڵەکم دەگرێ (ئایا ئەوە بێ هێزییە یا هێــزە؟ بیگــرە ئــەوە هێزە. تۆ نازانی بۆ کوێ و یا لە پای چی رادەبــورێ، سەر بە هــەموو دەرگاکــان دەکــەم، وەڵامــی هــەموو هاوارێ دەدەمەوە، تۆ هیچ شتێ ناکوژی زیــاتر لــەوە کە تۆوەك گڵکۆییێکی کپیت). لە سپێدەشدا، هەردوو گلێنەم لە وێڵی و ڕوومەتم لە زەردی، هەتا لەوانەیــە ئەوانەش منیان نەبینیبێ کە دیدارم کردوون .

***

لە شارەکاندا لــەناکاودا چــڵپاوەکان وا بــۆمن بــە دیارکەوتن کە سوور و ڕەش بن، وەك ئاوێنەیێ کــاتێ کە چرا لە ژوورەکەی تەکما دێت و دەچــێ، یــا خــود

وەك گەنجینەیێ لە دارستان، هاوارم کرد: بەختم چەند خۆشە، بە ئاسمانیشەوە دەریاییێ لە گڕو دەوکەڵم بینی لە ڕاست و چەپمەوە هەموو خێراتەکان، وەك ملیۆنێ لە هەورەتریشقە دەسووتان و هەڕەشەیان دەکرد.

***

کەچی من لە قەسف و هاوەڵێتی ژنان مەحروم بوومە، هەر هیچ هاوەڵێکم نییە، خۆم لە بەردەم ئاپۆڕەییێکی هەڵچوودا بینی لە بەردەمیشما جۆقەی جەللادەکان؟ بۆ ئەو بەڵایە دەگریام کە نەیاندەتوانی تێی بگەن و لەوانم بووری. وەك (ژان دارك) ئەی کاهین و ئوستاد و گەورە پیاوان، ئێوە تووشی زەلالەت دەبن کە من دەدەن بە دادگا. من قەت لەو-گەلە- نەبوویم؟ قەت مەسیحی نەبوویم؟ بەڵکو من لەو بناوانەم کە لەکاتی میحنەتدا گۆرانی دەڵێ؟لە یاساکان ناگەم؟ بە خیلقەت هیچ هەستێکم نیە، من وەحشێکی هەمەجیم: قسە دەکەم تا تووشی زەلالەت بن!

***

بەڵێ چاوی من لە نوری ئێوە داخراوە، من وەحشیم. من بەربەریم، بەڵام دەکرا ڕزگارم بێ، وەلێ ئێوە چەند بەربەرییێکی قولابین... ئێوە گێل و دڕندەو

فێڵکارن، ئەی بازرگانەکە تۆ بەربەری؟ ئەی قازی تـۆ بەربەری، ئەی ڕابـەر تـۆ بەربـەری، ئـەی تـزار ئـەی بەڵەکی کەڤنار تۆ بەربەری و لەشـەرابێکی قاچـاغت خواردۆتەوە کە شەیتان دورسـتی کـردووە- تـا - و شێرپەنجە ئەم گەلە لە پێستی خۆی دەبەنە دەرەوە.

❊❊❊

پیرو رونیـشتووەکان لـە ویقـارێکی وان و بـانگی سەلەفی خۆیان دەکەن، کارامەترین بیرورا ئەوەیە کـە لەو قاڕڕەیە دابەزم کە کەودەنی بە دوای بارمتەکاندا دەگەڕێ بۆ ئەو ئەشـقیایانە. ئـەوا مـن چـوومە نـاو مەملەکەتی هەققی کوڕانی حام.

❊❊❊

ئایا هێشتا سروشتم ناسیوە؟؟ ئایا خۆم دەناسـم؟ پڕگـۆیی بەسـە، مـن مردووەکـان لـە هەناومـدا دەشارمەوە، هاوارەکان، دەهۆڵەکان، سـەما، سـەما، سەما، سەما! هـەتا ئـەو کاتـەش، کـاتی دابـەزینی سپیەکان بۆ دەشتایی هیچ نابینم کـە دەکەومـە نـاو عەدەمەوە..

❊❊❊

برسیەتی، تێنوێتی، هاوار، سەما، سەما، سەما، سەما.

❊❊❊

سپییەکان دادەبەزن، مەترەلۆزەکان، دەبێ بخزێینە ژێر باری عومدەکان، جلوبەرگ و کار.

❊❊❊

ئەوا بەرەکەتی ئاسمان هاتە ناو دڵمەوە، ئاخ من پێشبینیم نەدەکرد!

❊❊❊

قەت شەرم دروست نەکردووە، ڕۆژەکانم خۆش دەبن، ئیدی من پێویستم بە تۆ نییە. تازە ئازاری ئەو دەروونە نیمچە مردووە بەڕوی خێردا ناکێشم، کە نورێکی توندوتیژی وەك مۆمەکانی جەنائیزی لێ هەڵدەستێ، چارەنووسی یەکێ لە کوڕی خانەوادەکان، تابوتێکی پێش وەختە، فرمێسکێکی بریقەدار دایدەپۆشێ، قسە لەوەدا نییە کە هەراو زەنا گەمژەڵییە... گوناهیش گەمژەڵییە؟ هەر دەبێ گەنیو تورهەڵدرێ، بەڵام ناقوس ناتوانێ لێدانی خۆی بوەستێنێ، تا ئەو کاتەی کە سەعاتی ئازاری ڕووت لێدەدات، ئایا دەبێ من وەکو منداڵ هەڵگرن تا یاری لە بەهەشت بکەم و غافڵبم لە هەموو ئەو ئازارانە!

❊❊❊

پەلەکەن، ئایا چالاکییێکی دیکە نییە؟ ڕاکشان لە نێوەندی سەروەتمەندیدا مەحاڵە، سەروەت هەمیشە مولکێکی مەشاع بووە، تەنها خۆشەویستی خوداوەندی کلیلی زانست دەبەخشێ، من سروشت بەدی ناکەم، تەنها دیمەنێکە بۆ خێر، دە مالاّوا ئەی تارمایی و ئۆلگوکان و باتیلەکان.

***

سترانی ئەقڵمەندی فریشتە لە نێو کەشتی نەجاتدا بەرز دەبێتەوە، ئەوە ئەڤینی خوداوەندییە، دوو خۆشەویستییە، ڕەنگە دەمرم لە خۆشەویستی دونیایی، بە خۆبەخت کردنەوە دەمرم، چونکە کەسانێکم جێهێشتووە کە خەمەکانیان قورس دەبێ سەبارەت بە فیراقی منەوە، لە نێو خنکاوەکاندا منتان هەڵبژارد؟

ئەدی ئەوانەی دیکە هاوڕێم نەبوون؟

***

دەبا زرگاریان کەن !

***

ئیدی تەژی بووم لە هیدایەت، دونیا خۆشە، ژیان پیرۆز دەکەم، براکانم خۆشدەوێن، ئەوەشیان وادەی منالّ نیە، هیچ ئاواتێك نییە بۆ دەربازبوون لە پیری و

مەرگ، خودا سەرچاوەی هێزی منە، من بە ناوی خودا پەرستش دەکەم.

❋❋❋

چیدی بێزاری و تورەیی و هەرا و زەنا و شێتی و ئەو شتەی کە پەیم بە تاسوق و بەڵایەکانی بردووە ئەڤینی من نین، هەموو بارێکم دانا، دەبا بەبێ سەرسوڕمان قەدری مەدای بێگوناهیم بکەین.

❋❋❋

ئیدی لە توانامدا نەماوە تکای دڵدانەوە بکەم لە سۆنگەی ئەوەی بە کە دار عەسا لەبنی پێم دەدرێ، وا زەن ناکەم من لە ڕێی شەوی زاوایەتی بم و مەسیح باوکی بوکی من بێ.

❋❋❋

من دیلی ئەقڵی خۆم نیم، گوتم خودایە من ئازادیم لە خەڵاص دەوێ، چۆن بیگەمێ؟ خۆم لە مەیلەکانم ڕەهاکرد، ئیدی لەمەولا پێویستم بە پەرستن و خۆشەویستی ئیلاهی نییە، هیچ حەسرەتێکم بۆ کوشینی دڵە نەرمەکان نییە، هەموو هەرێمێ رق و مەحەببەتی خۆی هەیە: من پایەی خۆم لە ترۆپکی ئەو پەیژە فریشتەییە دەپارێزم، پەیژەی ئەقڵ و ڕوشد.

❋❋❋

بەڵام بەختەوەری سەقامگیر و ماڵ یا هیتر، نا ئەوە ناتوانم من زۆر پەرش و بڵاوم. زۆر بێ هێزم.ژیان بەکارەوە سەرهەڵدەدا، ئەوە هەر لە کۆنەوە حەقیقەتێکی دیارە، بەڵام ژیانم قەراری بۆ نییە، دوور دور بەسەر ئیش و کارەوە دەفڕێ و سەر ئەو پنتکە ئازیزە لە دونیا بەرز دەبێتەوەبە.

***

لەبەر ترسی مردن، وای چەند لە ناکامیێ دەچم .

***

ئەگەر خودا کپی ئاسمانیی و ئەپیری نوی وپێ بەخشیبام، هەروەك قەددیسەکانی پێشین. قەددیسەکان! وای چەند بەهێزن! ڕەبەنەکان وای لەو سەلالە لە هونەرمەندان، کە خێرە ئەگەر ببڕێنەوە.

***

مەهزەلەیەکەو نابڕێتەوە، ئەوەندەی نەماوە بەڕائەتیم بگرێنێ، ژیان مەهزەلەیەکەو ئەبێ هەموو بیچنین.

بەسە. ئا ئەوە سزاو تۆڵەیە. بۆ پێشەوە.

***

ئــــاخ ئـــەوە ســـــییەکانم دەســــوتێن و لاجـــانگم ورتەورتیانە! شەویش لە ناوەندی ئـەو نیوەڕۆیـەو لـە ناوەندی دڵدا چاوم تاری دەکا. پەل و پۆم...

***

بۆ کویێ دەچین؟ بۆ جەنگ؟ بەڵام من هێزم ڕماوە.

ئەوانی دیکە دەچنە پێش... کەلوپـەل، چـەك و تفاق... زەمان!

***

گوللە، بە گوللە لێمدەن، لێرە. دەنا خۆم تەسـلیم دەکەم، وای بۆ ترسنۆکان- خۆم دەکوژم. خۆم داوێمە ژێر سمی ئەسپ

***

ئاخ

ـ ئیدی لەوە ڕادێم

ئـەوەیان ئیـدی زینـدەگی فەڕەنـسیە... ڕێگـای شەڕەفە.

شەوی دۆزەخ

چەند قومێکی هێجگار زۆرم لە ژەهر هەڵقوڕاند، دەبا سێ جاران ئەو ئامۆژگارییە پیرۆزکات کە کردوومەتە دیاری ئەو، وا هەناوم دەسووتێ، توندوتیژی ئەو ژەهرە پەلوپۆم لولدەدا، دەمشێوێنێ، من لە تێنوان دەخنکێم، ناتوانم هاوار بکەم، ئەوە دۆزەخە دینونەی ئەبەدییە، سەیرکە چۆن نێڵەی ئاگر هەڵدەچێ، من وەك چۆن دەبێ ئاوا دەسووتێم، وای تۆ چەند شەیتانی!

❊❊❊

من وام پێشبینی دەکرد بچمە سەر خێر و خۆشی و ڕزگاری، ئایا وەسفی خەونی خۆم بکەم، وەلێ کەشی دۆزەخ بەرگەی تەرتیلان ناگرێ، خەیاڵی مەلایین مەخلوقاتی جوان و مۆسیقای بە تامی

ڕەوحانیـــەت و هێــز و ئاشـــتی و ئـــارەزووی پـــاکم کردووە،ئیدی نازانم چیتر. ئارەزووی پاك!

***

هێشتا لە ژیانداین! جا ئەگەر نەفرەتەکە ئەبـەدی بێ، ئەوە ئەگەر کەسێ گەرەکی بـێ خـۆی بـشێوێنێ کەسێکی بەڕاستی مەلعونە، وانییە؟؟ من وام باوەڕە کە لە دۆزەخم، کەواتە من لـە ناویامـە، بـەم جـۆرە ئەوەی کە لە ڕێنماییە موقەددەسەکانەوە هاتووە دێتە کایەوە. من دیلی مەعمودیەتی خۆمم، ئەی بـاوك و دایکم ئێوە عیللەتی نەکبەتی من و خۆتـانن... وای لە منی بی گوناهی هەژار!

***

ئاگر تەعەددا لە پەرستیارانی بت ناکات.

***

- هێـــشتا لـــە ژیـــان دایـــن! پاشـــان لـــەزەت بەخشەکانی دەینونەت بە قووڵایی دادەچن. پەلەکەن، بە تاوانێك یارمەتی من بدەن، تا بـەپێی شـەریعەتی مرۆڤ بکەومە ناو عەدەمەوە.

***

بێ دەنگ بن بەڵێ بـێ دەنـگ! ئـەوە نـەنگی و توندوتیژییە لێرە: ها ئەوە شەیتانە دەڵێ، ئاگر کرێتە

و سورەتی تووڕەیی من گەلۆرییێکی ترسناکە- بەسە! چەند ئەباتیلیێکە پێیەوە دەمخاتە دوو دڵی، هەروا پڕوپوچی و عیتری قولابی و ئاوازی منالآنەیە، هەرچەندە من پەی بە حەقیقەت دەبەم... عەدالەت بەدی دەکەم، بەڵام حوکمێکی ساغی بێ چەندوچوونم هەیە، ئامادەشم بۆ کەمال، شانازی و غرورە، پێستی سەرم وشك دەكات، خودایە ڕەحمەتت، من دەترسم،تێنومە و هێجگار زۆر تێنوومە، بە تاسووقەوەم بۆ ڕۆژانی منالّی و گیا و گوڵ و بەرەکەتی سەر بەردان و تیشکی مانگ لەو کاتەی ناقوسی سەعات دوانزە لێدەدا، شەیتان لەو سەعاتەدا لە ناو بورجی ناقوسدایە. ئەی مەریەم. ئەی پاکیزە.

❊❊❊

ـ وای بۆ ئەو گەلۆرییە قێزەوەنەم .

❊❊❊

لەوێ، ئایا ئەوان چەند نەفسێکی شەریف نین کە خێریان بۆ من دەوێ؟ وەرن، دەمم داخراوە... ئەوان نامبیستن... بەڵکو ئەوان تارمایین... ئینجا هیچ کەسیش بیرلەوەی دی ناکاتەوە. نزیك مەکەونەوە، من بەبۆنی برژان هەڵدەچم، گومان لەوەدا نییە.

❊❊❊

هەڵوەسەکان سنوریان بۆنییە. ئـەوەش هەمیـشە نەسیبی من بووە: باوەڕنەمانم بە مێژو و لـەبیرکردنی رێباز، هەموو نهێنیەکی خۆم ئاشکراناکەم: تا شاعیر و خودان دیدگاکان حەسوودیم پێ نەبەن. مـن سـەدان جـار دەوڵەمەنـد تـرم ، دەبـا وەك دەریـا ڕازگـر و دەستبگر بین.

❊❊❊

سەیرە، رەوڕەوەی ژیان وەستا. لـە دونیـادا نـیم- لاهوت فشە نییـە، دۆزەخ بەڕاسـتی لـە خوارەوەیـە، ئاسمان لە سەرەوەیە- نەشوەت، کابوس، خـەوتن لـە هێلانەیەك لە ئاگر!

❊❊❊

وای بۆ زیرەکی خـەڵکی گونـدان لـە بێـداریان.. ئیبلیس، ئەی فەردیناند.. ئیبلیس بە تۆوی وەحـشی قاچەکانی بۆ با دەکاتەوە،، مەسیح بەسـەر درەختـی سوری مورتکەوە دەڕوا بێ ئـەوەی بیپلیـشێنێتـەوە، بەسەر ئاوە هەڵچوەکاندا چوو، بە وەسـتاوی چـراکەی بــە ئێمــە نیــشاندا... ســپی بــەخۆو بــە کــەزی ڕەشتاڵەی|.. بەسەر لایەکی شەپۆلی زومەردییەوە..

❊❊❊

ئیدی هەموو نهێنییەكان كەشف دەكەم: نهێنی ئایینی یاسروشتی، مردن، لە دایكبوون، ئاینده، ڕابردوو، كەون، عەدەم، من ئوستادی هونەری جادوم

***

گوێبگرن لێم!..

هەموو بەهرەیەكم هەیە!- كەسێ لێرەو لەوێ نییە: نامەوێ گەنجینەكەم پەرش و بڵاوبكەمەوە- گۆرانی زنجیتان دەوێ، پەرییەكان سەما دەكەن؟ دەتانەوێ لەبەر چاوان وون بم،من نقووم بۆ گەڕان بەدوای ئەموستیلەكە ؟ دەتانەوێ ؟ دەتوانم زێڕ و دەرمانی شەفا بەخش دروست بكەم.

***

دەبا باوڕتان بە من بێ، باوەڕ دڵنەوایی دەبەخشێ و ڕێ نیشان دەداو چاك دەكاتەوە. هەمووتان وەرن- هەتا منالانیش... تا دڵتان بدەمەوە و دڵی خۆمتان بۆ بەخەرجبدەم،- دڵی مەزن!

***

هەژارەكان، كرێكاران! داوای نوێژتان لێ ناكەم، باوەڕی ئێوەم بۆ بەسە تا بەختەوەر بم.

***

ـ منتان له بیربێ، تا حەسرەت بـۆ ئـەو دونیایـە نەخۆم، بەختی خۆمە کە ئازارم زۆرتر نابێ، بەداخەوە ژیانی من جگـە لـە هەڵەشـەیی و کـەودەنی هیـچی دیکەنییە...

❊❊❊

ئۆف.... دەبا بەهـەموو توانایـەکی خـەیاڵی نـا وشەکان، دەمو چاومان گرژومۆن کەین.

❊❊❊

ئاشکرایە ئێمە لە دەرەوەی دونیاین. دەنگێ نییەو حاسەی بەرکـەوتنم لـە دەسـت داوە، بەداخـەوە! بـۆ کۆشـك شـار و دارسـتانی سـنەوبەرم بەداخـەوە! بـۆ نیوەڕۆیانو شێوان و شەوو رۆژان..وای بۆتەمبەڵیم !

دەبوایە لەبری توڕەییم دۆزەخم بەرکـەوێ، لـەبری خورتیـشم دۆزەخ- جگـە لـە دۆزەخـی شـەهوەت، جۆقەیەك لە ڕەنگی دۆزەخ.

❊❊❊

من لە بێ هێزیان دەمـرم. ئـا ئـەوە گـۆڕە، مـن دەچـمە لای کرمـەکان، وای لـەم قێزەوەنییـە! ئـەی شەیتان... ئەی بـەدگۆ، دەتـەوێ بـە سـیحرەکەتەوە شۆڕبیتەوە نـاو گیـانم ، مـن داوادەکـەم، مـن داوای وەشانی شەنەیەك ، یاخود دڵۆپێ ئاگر دەکەم.

❋❋❋

ئاخ... گەڕانەوە بۆ ژیان! تـا بـە چـاوی خۆمـان عەورەتی خۆمان بەدی کەین، پاشانئەو ژەهرە... ئەو ماچە نەفرەتیە. نەفرەتیە.

❋❋❋

وای بۆ بێ هێـزیم، وای بـۆ تونـدو تیـژی دونیـا! خودایە ڕەحمەتت، بم شارەوە جڵەوەی خۆم لـە دەسـت داوە! من خۆم حەشار داوەو شاراوە نیم.

❋❋❋

ئەوە ئاگرە دادەگرێ و کڵپە دەکا نەفرەتیەکەشی لە هەناویایە.

❋❋❋

وڕێنە

پاکیزەی هەڵەشەو
کەڵی دۆزەخ.

گوێ رادێرن بۆ دانپیانانی یەکێ لــە هاوەڵــەکانی دۆزەخ:

"ئەی کەڵی ئاسمانی،خوداوەندی مــن، دانپیانــانی خەمبارترینی خزمەتکارانی خۆت رەت مەکەوە. مــن گومڕام. سەرخۆشم،من پۆخڵم. دەك داڕزێ لە ژیان!

***

(ببورە ئەی خوداوەنــدی ئاسمــانی، ببــورە!ببــورە! چەند فرمێسکم هەڵڕژاندوە ! چەند فرمێــسکێکی دی هەڵدەڕێژم، سەبارەت بەوەی کە تکای بۆدەکەم)

***

(پاشـــان ئـــەو کەڵـــە ئاسمانییـــە دەناســـم، بـــە ژێردەستایەتی ئەو لە دایك بووم).

ـ بەڵام ئێستا ئەو کەڵەی دی دەمزریوێنیێ!

❊❊❊

(من ئێستاکە هاوڕێکانم لەناو دونیام! هاورێکانم! نەخێر، ئێوە هاوڕێم نین. قەت ئەو جۆرە وڕێنەو ئـەو ئازارەم نەدیوە. وای لەم گەلۆرییە!

❊❊❊

(ئاه.. من ئازار دەکێشم، هاواردەکەم.. بەڕاستی من لە ئازاردام. لەگـەڵ ئـەوەش شـتێ نـەماوە پێـی بشڵەژێم، منـی گـران و سـەنگین بـەرقی شـایانترین کەسێ بەرق .

❊❊❊

باوابێ! ئێستێ با رازی خۆمتان بۆ ئاشکرا بکەم، هــەتا ئەگــەر ناچــاریش بم دوای بیــست کــەڕەتیش بگەڕێمەوە لای ئەو، ئەوە هەر ئەوە لـە خـەمباری و پروپوچی خۆیدا!

❊❊❊

"من نەتەوەی کەڵی دۆزەخیم، ئەوەی کە پـاکیزە هەڵەشەکانی هیلاك کـردووە، هـەمان ئـەو شـەیتانە خۆیەتی، شەبەنگ نیە، تارمایی نیە، بەڵام مـنم کـە

ئەقڵم وون کردووە، منی نەفرەت لێکراوی هیلاك بوو لــە نــەزەری دونیــا، کــەس نــاتوانێ بمکــوژێ، چــۆن وەسفتان بۆ بکەم! هەتا قودرەتی قــسەکردنم نــەماوە، من لە پرسەدام، بەترسەوە دەگریم، شنەیێ لە هــەوا، خودایە ئەگەر ڕێگەم بدەی، بە فەزڵی خۆت!

***

"مــــن بێــــوەژنم...- مــــن بێوەژنبــــووم...- بەڕاستیمە بەڵێ سەبارەت بەوەی کەرابرد من جیدیمە، من بۆ ئەوە لە دایك نەبوویمە تا ببمە گردەپۆك! بەڵام ئــەو هێــشتا منالّــە، بــەڵام لوتفــە نادیارەکــانی هەڵمدەخەڵەتێنێ، هــەموو ئــەرکی مرۆڤایــەتی خــۆم لەبیر کردو بەدوای کەوتم... وای بۆ ئــەو لــەو ژیانــە! ژیانی هەق بەسەرچوو، ئیدی لەدونیانین، من دەرۆم بۆ ئەو شوێنەی کە ئەو دەچێ، ئەوە واجبە.. زۆر جاران لەمن تورە دەبێ ، منی هەژار... وای لەو شــەیتانە! ئەوە شەیتانە ئەگەر بزانن، مرۆڤ نیە...

***

پێی گوتم:"ژنم خۆشناوێ: خۆشەویستی وەك چــۆن دەزانین دەبێ سەر لــەنوێ دابهێنرێتەوە،ئــەوان ژنــن، هیچیان پێ نــاکرێ جگــە لــە ئــارەزوی بارەگــاێیکی ئەمین، ئەگەر خەمباربوون ئــەوە لــە خۆشەویــستی و

جوانی غافڵدەبن، هیچی دیکە نەماوەتەوە جگە لە جەفای قێزەوەنی، زەخیرەی زەماوەندی ئەورۆژگارە،یا ژنان دەبینم کە خۆشییان بەسەر ڕوخسارەوەیە، ژنانێ کە من دەتوانم،بییانکەمە بە خێرترین هاوەڵ، یەکەمجار وەحشیەکان ئەوانەی کە شعورێکی ئاگرینی هەڵوشێنەری زەندەیقیان هەیە هەڵیان دەدڕن.

***

(گوێی لێ ڕابگرە کە نەنگی دەکا بە شانازی و توندو تیژی دەکا بەسیحر:

من لە بنەچەیێکی دوورم، ئەژدادم لەوپەڕی باکورن،تەنکێشی خۆیان شەق دەکرد و خوێنی خۆیان دەخواردەوە- ئیدی جەستەم پڕ لە برین دەکەم و ب کوتین دایدەپۆشم،تا وەکو مەغوڵێ بم لە کرێتی،ها دەبینیلە ناو رێگاکاندا دەوەڕم، دەمەوێ بەزەناوە شێتبم، نەکەی خشڵ نیشاندەی، ئەگینا بەسەر جێگەوە ڕادەکێشم و لولدەخۆم، سەروەتی خۆم دەوێ کە شەلالێ خوێن بێ و قبوڵی کارناکەم) زۆرجارن شەومان بەیەکەوە بەسەربردو شەیتانەکەی بەسەرما زاڵ بوو، منیش لەگەڵیا بەشەڕ دەهاتم- زۆرجاران لەناوەندی ڕێگاو هەوارەکان بە خۆماری دەوەستاو نەدەجولا، تا ترس لەناو دڵما بوروژێنێ. _(بەڕاستی

ملم پەل دەدەن، بەڕاستی ئەوە قێزەوەنە) وای لەو ڕۆژانە کە دەیەوێ بە تریفە تاج بارکراوی کۆستێرەکانەوە بڕوات!

***

(جار جارە بە لەهجەییێکی نەرم قسەم لەگەڵدا دەکات، سەبارەت بەو مەرگەی پەشیمانی لەدوایە، دەربارەی ئەو بێ خێرەی کە هیچ گومانێ لە وجودیا نیە.. هەروەها دەربارەی کاری قورس و فیراقێ کە دڵ هەڵدەپاچێ، لەبارەکانیش کە شەرابمان دەخواردەوە، دەگریا لەو کاتەی لە دەوروبەرمانا کرێشمەی کوژراوەکانی دەستی کلّۆلّی دەکرد، دەستی ئەو سەرخۆشانەی دەگرت کە لە ڕێگا تاریکەکانا ساتمەیان دەکرد، سۆزی هەبوو بۆ منالّە بچووکەکان، سۆزێکی وەك سۆزی دایکە مەکرۆکان ئینجا لە ساتی نوێژدا بەنەرم و نیانی منداڵان گوزەری دەکرد.

***

ـ وای نیشاندەدا کە ئاگای لە هەموو شتە، بازرگانی و هونەر و نوژداری.

***

ـ منیش بەدوای دەکەوتم وەك چۆن دەبوو وابێ..

***

"من ئەو ئەو زەخرەفـەم دەدیـت کـە ئـەو کـۆی کردبۆوە، لە خەیاڵـدا، لـە دەوروبـەری: جلوبـەرگ و توحەفیات و فەرش، بەڵکو هەر بـە خـۆم چـەکێك و ڕوخسارێکم لیّ داکەلاّند، من هەموو ئەوانەم دەدیـت کە دەستی دەدایە، بەو شێوەی کە دەیوسـت بۆخـۆی خەڵقی بکات، کە خەیاڵم ماتەڵ دەبوو، مـن بـەدوای دەکەوتم و چاودێریم دەکرد، لە چەند کارێکی ئـاڵۆزو سەمەرە، باش یا خراپ بیّ ئومێد بووم لەوەی بـچمە دونیای ئەوەوە، شەوانە چەندین سەعاتم بەسەر بـردوە بە دیار جەستە ئازیز و خەوتووەکەی. سـەبارەت بـەو شتەی کە ئەو پاڵنەرە ڕای دەدا بۆ ڕاکردن لـە واقیـع پرسـیار لـە خـۆم دەکـەم، مـرۆڤ قـەت خـۆی ئـاژیر نەکردۆتەوە بۆ ئەوەی کە خودی خۆی بۆ نەزر کردوە، دەرکم پێکرد بیّ ئەوەی لەشتیّ بترسم، لەوانەیە چەند گوتارێکی بەرزین لەمەر کۆمەڵەوە، ڕەنگـە سـرێکی هەبیّ کە دونیا دەگۆڕیّ، بەلاّم بـەخۆم گـوت نـەخێر، بەلاّم ئەو بەدوایا دەگەڕیّ، موحەبەتی ئەو مەسحورە، منیش دەرونم هیچی بۆ نیە جگەلەوەی خودان هێزبیّ، هێزی بیّ ئومێدی- کافیە بۆ بەرگەگرتنی، تا بـالّی بەسـەریا بکێـشیّ و بەئـەڤینی خـۆی لـولی بـدات، هەروەها نەمدەتوانی ئەندێشەی بکـەم لـەوێرانبوونی

کەسێکی دی، ئەوەی لە دەوروبەری دەبینرا نامەلەکی بــوو.. قــەت نــەدەبینرا —وام بــاوەڕە- مەلــەکی نەفسێکی دی، لەناو دڵی بووم وەك چۆن لـە قەسـرێ کە لە دانیـشتوانەکەی چـۆڵ کرابـێ هـەتا چـاوم بـە مەخلوقێ نەکەوێ وەك تـۆ بـێ لـە هیـچی، ئـەوەی هەبوو ئەوەبوو، بەداخەوە، تـابعی ئـەو بـوو، بـەڵام علەت چی بوو کە بۆ ژیانی ڕماووی منی دەویـست؟ هیچ فەزلێکی بۆ زیاد نـەکردم.. ئەگـەر مـەرگم بـۆ نەهێنێ! جار جارە خەم و قوڵپــەی گریـان دەیگـرتم و پێم دەگوت:"من لە تۆ دەگەم" وەڵامــی نەدەدامــەوە تەنها بەهەڵتەکانی شانی نەبێ.

❊❊❊

(ئابەجۆرە لەگەڵ نوێ بوونـەوەی خـەم و پـەژارەم بەبێ پچڕانەوە، زیادبوونی زەڵاڵەتم لە چاومدا، و لـە چاوما) هەرکێیەك هەیە با بفـەرموێ چـاوی ببڕێتـە من، ئەگەر حوکمی لەبیرچـوونەوەی ڕەهـام بەسـەردا نەدرابا ئەو تێنوویەتیم زیاد دەبوو بۆ خێرو بێری ئەو، بەماچەکانی و باوەش تێهەڵێنانەکانی لەدڵەوەی، من بەڕاستی دەچوومە نـاو ئاسمـان، ئاسمـانێکی تاریـك، دەمەویست لەوێ وەك هەژار و کەڕولاڵ و کوێر تـەرك کرابام ، ئیدی دەستم پـێ کـرد ئولفـەتم پـێ گـرت،

هەردوو نەفسی خۆمانم وەك دوو منالّ دەدی کە لەناو بەهەشتی خەمدا جێهێڵرابن و یـاری بکـەن، لەگـەڵ یەك ڕێکبـووبن، بەنەشـوەتەوە کارمـان لەگـەڵ یـەك دەکـرد، بـەڵام، دوای بـەباوەش کردنێکـی دڵبـەر، دەیگوت: (دوای ئەوەی بە تەکییا ڕەت بـووم، چـەند بەلای تۆوە سەیرە، دوای ئەوەی لێت جیادەبمەوە، کـە دەستی منت لە ژێر گەردن نامینێ و ئەو دڵـەی مـن کە پەنای بۆدەبەی و ئەو غەمەی گلێنەت دەلێستەوە، هەردەبێ ڕۆژێ دوور برۆم، دەبـێ لەوەشـدا یارمـەتی کەسانی دی بدەم.. ئەوە ئەرکی منە.. کـە هەڵبـەت من حەزم لەوەنیە ئازیزەکـەم..) دوای جیابوونـەوەی، یەکسەر هەستم بـەخۆم کـرد کـە بوومەتـە نێـچیری سەرسامی، کەوتمە ناو ترسناکترین زولمـەت و مـردن، لەبەر ئەوە وادەیدا کە قەت جێم نەهێڵێ، نـەك هـەر ئەمە بەڵکو ئەو وادەیە وادەی عاشـقان بـوو، بیـست کەڕەتان بەڵام وادەی ئەوە هێندە لـەڕبوو وەکـو ئـەوە بوو، کە من گوتم(تێت دەگەم)

***

ئاخ قـەت لەسـەریا تووشـی غـیرە نـەدەبووم... باوەڕم نیە کە جێم دەهێڵێ ئەدی لەپای چیبوو دەبێ؟ ئەو کەس ناناسێ.. قەت نایەوێ کاربکا ئەو دەیـەوێ

وەکو ڕێبوارێ بمێنــێ و خــەوتبێ. ئایــا موحیبــەت و چاکی بەتەنها بەسە ببنە جەوازێ بۆ واقیعی ژیان؟ لە هەندێ ساتدا ئەو زەوییە نەویە لەبیردەکــەم کــە بــۆی دابەزیم.. خۆم شیدەکەمەوە هێزم پێدەبەخشێ.. کۆچ دەکەین و لە بیاباندا ڕەودەکــەین، بەســەر شۆســتەی ڕێگامانـــەوە لـــە شـــارەنادیارەکان دەخـــەوین.. بەسەرپەرشتی و بێ خەم، یاخود ڕۆژێ لە ڕۆژان ڕادەبم و دەبیــنم نــەرێت و یاســاکان بــە کــاری ســیحرەکەی نەماون و دونیا بەحاڵی خۆی بۆ ئالودەکان و دڵشادی و بێ موبالاتیم جێی هێشتووم، ئاخ ئەگەر پاداشــتم بــدەی، چــەند ئــازارم کێــشاوە، ســەبارەت بــەو سەرکێشیەی کە کتێبــی منــاڵان وەســفی دەکــات... بەڵام ناتوانێ و منیش نازانم غایەتی چییە. ئەو پێــی گوتم کە دڵی حەسرەت و شەوقی تیایــە: بــەلام نــابێ ئەوە ببێتە مەبەســتی مــن، ئایــا قــسە لەگــەڵ خــوا دەکات؟ لەوانەیە دەبێ بۆ لای خوا بچم من لە قوڵایی چاڵدام.. ئیدی ناتوانم نوێژ بکەم..

***

(ئیدی خەمەکانی خــۆی بــۆ بــاس کــردم... ئایــا باشــتر لــە فــشەبازییەکانی تێــی دەگــەم؟ ئــەو لــێم هەڵدەگرێ ، چەندین کات سەرف دەکا تا شــەرمەزارم

بكات لـه هـەموو ئـەو شـتانەی کـە لەژیانـدا دڵـی مەشغول کردوم... جا ئەگەر بگریم ئـەوە مرومـۆچ و وەڕس دەبم.

***

ئەو جحێڵە ڕێکەت بینیوە کە دەچێتە ئەو ماڵـە کپ و جوانە، ئەوە پێی دەڵێن دیگال، یا دیفـور، یـا ئەرمان، یا موریس ،نازانم!

***

ژنێ دڵی خـۆی بـۆ ئـەو پۆخلـە گـەلۆرە سـەرف کردووە.. کوژرا، ئەو ئێستا بێ شەك قەدیسەیەکە لە ئاسمان... ئەو دەمرێنێ وەك چۆن ئەو ژنەی مرانـد... ئـەوە چارەنوسـی ئێمەیـە، ئێمـەی پیـاو چـاکان... بەداخـەوە لـە هەنـدێ ڕۆژدا خەڵکـە چـالاکەکان هەموویان ئەو فروفێلە دەبینن کە چـەند ئـارەزوێکی گەندە دەیانجولێنێ بە پێکـەنینێکی درێـژ و ترسـناك پێدەکەنێ، ئینجا دێتەوەو بەزەیی بەمندا دێتەوە وەك دایکێکی گەنج یا وەك خۆشکێکی خۆشەویست.. جا ئەگەر کەمتر وەحشی بـێ.. ئـەوە ڕزگارمـان دەبـێ، بەڵام لوتفەکەشی کوشندەیەو منیش لەناو دەستیام... وای بەر من، من شێتم.!

***

"ڕەنگە ڕۆژی لە ڕۆژان بە ئەعجوبە ون ببێ بەڵام
دەبێ بزانم ئاخوو بۆ ئاسمان بـەرز دەبێتـەوە تـا شـتێ
سەبارەت بەسەر هەڵگەڕانی خۆشەویست بزانم.
وای لەم وێڕابوونە!.

***

وڕێنە (٢)

کیمیای وشە

وەلێ سەبارەت بەخۆم ها ئەوە شتێ لە هەوەسم:

زۆر دەمێکە شانازیم بەوە کردووە کە هەموو ئاسۆییێکی ژیان و خەیاڵم خستۆتە ژێر مشتی خۆم، جگە لە رق بوونەوەم لە ناو دارانی شیعر و هونەری ئەم چاخە هیچی دیکەم لە دڵدانەگرتووە.

***

زۆر بە تاسوقەوە بووم بۆ وێنەی قەڵپ و نەخشی سەر دەرگاکان و زەخرەفەی لیپۆك و تەوزیفی میللی و ئەو ئەدەبەی زەمەنی بەسەرداچووە و لاتینیەکانی کڵێساو کتێبی خراپەکاری تژی هەڵەی هیجا و حیکایەتی باپیران و داپیران چیرۆکی ئەجندان و

کتێبۆکەی منالآن و ئوپێرای کۆنینەو گۆرانی نەزۆك و ئاوازی کاڵ.

❊❊❊

خەونم بەجەنگ و جیهاد و سەفەری کەشف کردنێك کە نەگێردراوەتەوە، ئەو کۆمارانەی مێژوویان نیەو ئەو شەرە ئاینیانەی سەرکوتکران و شۆڕشی نەرێت و تەقالید و گواستنەوەکاری میللەتان و قارِەکان... باوەڕم بەهەموو سیحرە جوانەکانم هەبوو.

❊❊❊

چەندین ڕەنگم بۆ پیتە بزۆزکەکان داهێنا! ئەلف ڕەشە، واو شینە یاو سوورە، هەروەها شێوەی پیتە بێدەنگەکانم چاکرد و حەرەکاتم بۆ کرد و بەئیقاعی غەریزی ، شانازیم بەوە دەکرد کە زمانێکی شیعری وام داهێناوە ڕۆژێ لە ڕۆژان دەکەوێتە بەردەستی هەموو حەاسێك ، وەرگێڕان ماوەتەوە.

❊❊❊

دەستم کرد بە لێکۆڵینەوە لە نیشتەگاو زولمەت.. هەموو ئەوانەم تۆمار کرد کە وەسف ناکرێن، هەروەها تۆماری سوڕگەی نەشوەکانم کردووە.

❊❊❊

دوور لە مەل و مێگەل و گوندینیەکان

نەمدەزانی دەخۆمەوە، بەراکشاوی لەو خەڵوەتە
لە نێوان درەختی بەندوقی تەڕوپڕ
***
لە تەمی چاخێکی فێنکی سەوز؟
ئاخر دەمتوانی چی بخۆمەوە لەو هەرەتانە
- درەختی دەرداری بێدەنگ، گیای بێ گوڵ، ئاسمانی مۆن-
لەناو ئەو کودیە شینە دوور لە هێلگە گونە ئازیزەکانم؟
شەرابێك لە زێر ئارقە دەچکێنێ.
***
من وەك لافیتەی مەیخانەیەکی بە گومان بووم
ڕەشەبایێ هەڵیکردوو ئاسمانی راماڵی لە ئاسماندا
ئاوی دارستان بەسەر لیم و باکیزەگیدا وون بوو
بای خودا زۆنگاوەکانی بەستەلەك باران کرد
***
لە کاتێك دەگریام، زێرم بینی، نەمتوانی بخۆمەوە
لە هاویندا خەوی عیشق
هەتا چواری سپێدە بەردەوام دەبێ
لە ژێر درەختی چڕدا بۆنی داوەتی ئێوارە دەهات
***

لەوێ لەو بازارگە فراوانەو
لە ژێر هەتاوی – هەسبڕید-
پیشەکاران قۆڵ و باسکیان لێ هەڵماڵیوە
دەستیان بە بازرگانی کردووە.

❊❊❊

بێدەنگن لە بیابانی قەوزەییاندا
رادەکەن بەرەو ساپیتە جوانەکان
کە شار ئاسمانی قولابی دەنەخشێنێ

❊❊❊

ئاخ لەپێناوی رەنجدەران
رەعیەتە جوانەکانی شای بابلی
ئەی خودای ئەوینی عاشقان
خودانی دڵە تاجبەندەکان نەرم بکە

❊❊❊

ئەی شای شوانان
ئاوی ژیان بۆ پیشەکاران هەڵگرە
تا هیزیان بەسەلامەتی بمینێ
لە چاوەڕوانی مەلەی دەم دەریای نیوەڕۆیان

❊❊❊

دارشتەی شیعری کۆن، نەسیبێکی زۆری هەبوو لە ناو کیمیای زمانەوانیم.

لەسەر هەڵوەسەراهاتووم ، بەئاشكرا مزگەوتێكم بینی ، قوتابخانەییێكی دۆڵەنگێوانم بینی كە فریشتە دورستیان دەكرد، هەروەها چەند پەیتونێ ئەسپ ڕایاندەكێشا تێپەڕی ڕێگاكانی ئاسمانیان دەكرد و بەهوییێكیان لەبنی دەریاچە دەبرِی، ناونیشانی - فودفیلین — بەس بوو بۆ ئەوەی چەند تارماییێكی ترسناك لەبەرچاوم بوروژێنێ..

ئینجا سەفسەتەی سیحریم بەهەلوەسەی وشە راڤە كرد!

كۆتاییم هات، خەلەلی خۆم بینی كە ئەمرێكی موقەددەس بوو. من بێكار بووم..

نێچیری تاییێكی هەڵپڕژاو: كە ئێرەییم بەداوەران دەبرد لەنیعمەتی خۆیان، ئەو - مێكوتە- ی كە نوێنەرایەتی تەهارەتی عورفەكان و كەڵبەو خەویلكەی پاكیزەگی دەكرد!

سروشتم تیژ بوو، بەجۆرەها ڕومانسیەت بەدونیام گوت خودا حافیز.

ستراني بەرزترین بورج

دەبا ئەو زەمەنە بێت.. بێت
کە عاشقی دەبین
وای چەندم سەبرگرت
قەت لەبیری ناکەم
ئازار و ترس
لەهەوادا بوون بەهەڵم
تێنوێنی پیس کراو
خوێنی شێلو دەکردم
دەبا ئەو زەمەنە بێت بێت
کە عاشقی دەبین
وەك مێرگێ فەرامۆشی بەسەر داخرا
شین بوو و

بەبخورو زیوان پەل و پۆی هاویشت
مێشێکی پیسیش ویزە ویزی بوو لە ناویا
دەبا ئەو زەمەنە بێت بێت.. بێت
کە عاشقی دەبین

❊❊❊

عەشقی بیابان و بێستانی سوتاو و حانوتی لە بێنچوو و شەرابی قاچاغ بووم، لە کۆڵانە گەنیوەکاندا سواڵم دەکرد.. بە چاونوقاویەوە، خۆم بەخشیە خۆرەتاو ، خودای ئاگر...

❊❊❊

ئەی ڕابەر ئەگەر مەترەلوزێکی کونینەت لە نێو قەلا رماوەکاندا ماوە، ئەوە بە بەرد بارانمان کە، شوشەی بازارە گەورەکان بەرد باران کە، ئەو هۆڵەی کە تیایا دادەنیشن بەرد باران کە، خۆراکی خۆڵ بدە ئەو قەومە... ژەهر لە شەراب کە.. سەرینەکان بەبارودی یاقوتێکی داگیرساو تەژی بکە.

❊❊❊

وای بەر ئەو پێشکەیە کە بەنەشوەتەوە بەسەر میزخانەی مەیخانەدا دەسوڕێتەوە ،
تیشکێ بەسە تا لەناوی بەرێ.

❊❊❊

برسێتی

ئەگەر حەزم بچیتێ
ئەوە حەزم ناچێتە هیچ جگە لە زەوی و بەرد نەبێ
خۆراکی من هەمیشە لە هەوایە
لە بەرد و ڕەژوو ئاسنە

❊❊❊

ئەی برسێتی بسووڕێ، ئەی برسێتی بلەوەڕێ،
بەسەر لەوەڕی پەلك و پار
لەو لقانەی کە سەرهەڵدەگەڕێن
شادی ژەهر دەرکێشە.

❊❊❊

هەموو وردە بەردە خاش کراوەکان
هەموو بەردەکۆنینەکانی پەیکەر:
پاشماوەی تۆفانن
نانێکی پەرش و بڵاون لە دۆڵێکی چەقێندا

❊❊❊

گورگ لە ژێر چڵەکاندا لوراندی

تف لە پەڕی بریقەدار دەکات

دوای خواردنی مەلان:

من وەك گورگ دەسووتێم .

❊❊❊

سەوزەوات و مێوەجات

جگەلەو کەسەی کە دەیانچنێ

چاوەڕوانی هیچ ناکەن

بەڵام داپیرۆچکە

جگە لە عەوسەج هیچی تر ناخوات

❊❊❊

دەبا بخەوم یا بسوتێم

بەسەر کوشتەی سلیمان دا

شۆربا رژایە سەر ژەنگ و

تێکەڵی دەریای مردوو بوو

لە کۆتاییدا، وای بۆ دڵخۆشیم،بۆ حیکمەتم، لازوردی ئاسمانم لادا، کە ڕەنگی ڕەشەو من ژیام.. تیشکەنەییێکی زێرینە، بەنوری سروشتی، لە دڵخۆشیمدا بەپێی توانام حوم وێلێ و بێ شەرم خستەروو:

دۆزیمەوە!
چییە؟ ئەبەدیەت
کە دەریایەو تێکەڵی خۆر بووە
❋❋❋
ئەی ڕۆحی جاویدانیم
سەرەڕای گۆشەگیری شەوڕۆژی داگیرساو
پارێزگاری وادەی خۆت بکە
❋❋❋
بەمەش لە حوکمی بەشەرو سالآنی فیتنەم
ڕزگارت دەبێ
ئیدی بەپێی.... دەفڕی
❋❋❋
دورکەوە لە هیوا
نا **d'orietur**
زانست و سەبر
ئازار ڕەشە
❋❋❋
ئیدی سپێدەیەك لەئارادا نییە
پشکۆییکی ساو خۆش
داتدەگیرسێنی
ئەوە ئەرکی تۆیە.

دۆزیمەوە!
چییە؟ ئەبەدیەت
کە دەریایە تێکەڵ بە خۆربووە.

***

بووم بە ئوپێرایێکی ئەفسانەیی: بینیم خەڵکی هەمووی مەحکومە بە بەختەوەری ژیان: چالاکی ژیان نییە، بەڵکو شێوازێکە بۆ سەرپێچی کردنلە هێندێ هێز، تێکچونێکی عەسەبییە، رەوشتیش لاوازییێکە لە مێشك.

وام بۆ بەدیار کەوت کە هەر مەخلوقێ هەقی چەند شتێکی تری زیندووی هەیە، ئەو گەورە پیاوە نازانێ چی دەکا: ئەو مەلاکە، ئەم خانەوادەیەش زورپەتی سەگە. لەبەرابەر زۆر لە مرۆڤاندا بەدەنگی بەرز قسەم کردووە، لەگەڵ ساتێك لەیەکێ لە زیندووەکانی دیکەیان قسەم کردووە- ئینجا پاشان بەرازم خۆشویستووە.

هیچ یەکێ لەم سەفسەتەی شێتیم خافڵ نەکردووە، ئەو شێتایەتیەی کە حەبس دەکرێ- لە برستم دایە کە هەموویان بڵێمەوە، من رێگەکەیم لەبەرە.

***

تەندروستیم تووشی مەترسی هات. وادەی ئیرهاب هات. منیش لەو خەویلکەدا دەکەوتمە خـوارەوە، کـە چەندین ڕۆژی دەخایاند، کە هەڵدەستام ئـەوە خەونـە زۆر خەمبارەکانم نەدەپچڕان، بۆ مەرگ پێگەیـشتم.. لاوازیم ڕابەری کردم لەو ڕێگایەی کـە پـڕی بـوو لـە هیلاکی بەرەو مەرزی دونیاو –سیمیریە- نیـشتمانی زوڵمەت و ڕەشەبا.

***

دەبوایە کۆچ بکەم، تا هەموو ئەو وەسوەسەیە لـە زەینمدا ڕەهاکەم کە فریو کۆدێتای لەسەر کردبوو، لە ناوەندی دەریادا کە خۆشم ویستووە، وەك چۆن ئەوەی لە نەگبەتی و پیسی پاکم کاتەوە، ئیـشراقەی خاچـم بینیوە بەخشندەی دلّدانەوە ، ئایشەو فاتمێ بوون کـە نەفرەتیان بۆ هێنام، بەڵام خۆشی قەدەری حەتمی مـن بوو، کرم و وەسوەسەم بوو، ئیدی ژیانم هەمیشە پڕترو فراوانتر دەبێ لەوەی بۆ هێز و جوانی تەرخان کرێ.

***

وای لـەم خۆشـییە! کـە کەڵبـەی جـوانی خـۆی لەکاتی مـەرگ بـۆمن دەرهێنـا، لـە سـاتی بـانگی کەڵەشێر. لـە **maturtinum** هـەتا **christus venit** لـە تاریکترین شاردا:

ئەی وەرزەکان، ئەی کۆشکەکان
کام نەفس بێ عەیبە؟
لێکۆڵینەوەییێکی سیحریم کردووە
بۆ بەختەوەری حەتمی
هەموو جارێ کە کەڵەشێری باشور دەخوێنێ
سڵاوی لێ بێ
ئاخ شەهوەتم بۆ نامێنێتەوە
چونکە ئەو ئەمری منی گرتە دەست
سیحر کۆنترۆڵی کردووم و
هەموو هەوڵێکی ڕەواندەوە
ئەی وەرزوکان. ئەی کۆشکەکان
سەعاتی راکردن هاوارتە لەمن!
سەعاتی مەرگی منە
ئەی وەرزەکان. ئەی کۆشکەکان!

***

هەموو ئەوانە ڕابردن، ئەمڕۆکە فێری سڵاوی جوانی بووم.

مەحاڵ

ئاخ بۆ ژیانی منداڵیم، ئەو ڕێگایەی لە هەموو لایەکەوە بۆی دەچن، سەنگینە بەسەر سروشتەوە،

پاكناختره له بەخێرترین سوالكەر ، شانازی بەخۆی دەكات سەبارەت بەوەی له نیشتمان و هاوەڵان ڕوت بۆتەوە، وای ئەم ژیانە چەند گەمژەڵە. هەر ئەمڕۆ دەركم بەوەكرد!

❊❊❊

ـ من لەسەر هەق بووم سەبارەت بەقێزەونكردنم لەو قەومەی كە هەڵێك لە دەست نادەن بۆ ماچ و باوەش پیاكردن، بوونەتە مشەخۆر بەسەر پاكی و گەشێتی ژنەكانمان، ئەوانەی ئەمڕۆكە ئەوانە لەگەڵماندا كەمتر ڕێكەوتنیان هەیە.

❊❊❊

من لەسەر هەق بووم سەبارەت بە هەموو ڕقبوونەوەكانم مادەمەكیێ: من ڕامكرد!

ئایا من ڕامكردووە.

لێگەڕێن با بۆتان ڕاڤەكەم.

❊❊❊

دوێنێ، هەناسەی ساردم هەڵدەكێشا: (وای كە ئێمە ئاپۆڕەیێ لەمەلعونەكانی دونیایین، من زەمانێكی درێژە لە زومرەی ئەوانم. هەموویان دەناسم. هەریەك لەئێمە ئەوی دیكە دەناسێ، هەریەك لە ئێمە خۆی لەویتر بەدوور دەگرێ. هەموومان

نەشــارەزاین لــە خۆشەویــستی ، بــەڵام بەئــەدەبین: پەیوەندیمان لەگەڵ خەڵکانی دیکە گەردی لەسەر نیە) ئایـا ئــەوە شــتێ دەوروژێنــێ؟ خــەڵك، بازرگانــان، خورتەکان- لەکـەی شـەرمەزاریمان پێوەنیـە- بـەڵام پالاوتەیەك لە هەڵبژاردەین، چۆن پێشوازیمان دەکـەن؟ چەند جەفا کار و دڵخـۆش لێـرە هـەن، هەڵبـژاردەی قولابی هەن، مادامەکێ نزیکبوونەوە لەوانە پێویستی بـە جەسـارەت و زەلیـل بـوون هەیـە، تـەنها ئـەوان هەڵبژاردەن، ئەوان لەوانەنین، کە بەرەکەت دەبەخشن.

***

ئێستێکە دوو درهەمی حیکمەتم بـۆ گەڕایـەوە، ئـــەوە ئەوەنـــدە درێـــژ ناخایـــانێ- سەرچـــاوەی ماندووبوونی من ئەویـە کـە لـە ڕۆژاوا دەژیـن مـن ئێستاکە وادەبینم کـە پێـشتر بـۆی نەچـووبووم، لـە زۆنگاوەکانی خۆرهەلات، ئەوە لەبەر ئەوەنیە کە مـن وام باوەڕە ڕوناهی پیس بووە، قالبەکە هەلهەلەیـەتی، بزاڤەکـە لـەرێ لایـداوە...باشـە، ئـەوەتا زەیـنم بـە پیلەکردنەوە داوادەکا کە ئەمری پەرەسـەندنە تونـدو تیژەکان هەمووی بگرێتە دەست، کە لەو کاتـەی کـە ڕۆژهەڵات داڕماوە ڕۆحی وەبەرهاتووە ، زەینـی مـن زۆر بە تاسوقەوەیە، هـا ئـەوە هـەردوو درهـەمم لـە

حیکمەت تەواوبوو!- ڕۆح زاڵمێکەو دەیەوێ هەر لە ڕۆژاوا بمێنمەوە دەبێ هەناسەی بگرم تا ئەو شوێنەی کە دەمەوێ کۆتاییم دێ.

***

تاجە گوڵی شەهیدان و ڕوناهی هونەر، شانازی داهێنەران و شەوتی تاراجکەرانم ناردە دۆزەخ، گەڕامەوە ڕۆژهەڵات بەرەو یەکەم حیکمەتی ئەبەدی.

- بەڵام وا بەدیاردەکەوێ کە ئەو خەونە تەمبەڵ و خاوە!

لەگەڵ ئەوەش دڵی خۆم بە لەززەتی سەرسورانی شەقاوەی چاخ خۆش نەکردووە.

***

ـ ئایا بەڕاستی هیچ ئازارێ لە ئارادا نیە، هەر لەکاتی ڕاگەیاندنی ئەو عیلمە، مەسیحیەت، مرۆڤ یاری بەخۆی دەکا، بۆخۆی ئەو شتانە دەسەلمێنێ دەکا کە پێویستیان بە سەلماندن نییە، لەزەت لە دووبارە بوونەوەی ئەو سەلماندنە وەردەگرێ، تەنها ئاوا دەژی؟ ئازاردانێکی ناسکی گەمژەڵ، ئەوەش سەرچاوەی قولابکاری و زەلالەتی منە، لەوانەیە سروشت وەڕەسی بگرێتە دەست، لەوانەیە! (برودوم) لەگەڵ مەسیح لە دایك بووە.

***

ئایا لەبەر ئەوەنیە کە ئێمە تەم دەچێنین، ئێمە لەگەڵ سەوزایی دا- تا - هەڵدەلوشین، ئەی لەبارەی مەی، توتن، جەهل و قوربانیدان! ئایا هەموو ئەو شتانە لە حیکمەتی ڕۆژهەڵات غەریبن- یەکەمین پێگە- ؟ دونیاییێکی هاوچەرخمان بۆچیە مادەمەکی ژەهرێکی وا دادەهێنرێ!

***

کاهینەکان دەڵێن، تێگەیشتین، بەلأم مەبەستت بەهەشتی عەدنە. لە مێژووی گەلانی ڕۆژهەڵات! شتێ نادۆزیەوە بەکەڵکت بێت . ئەوەش هەقە ئەمەیان بەهەشتێکە نەمدەویست، تەهارەتی پێشینان چ سودێکی بۆ من هەیە.

***

فەیلەسوفەکانی دەڵێن: دونیا عومری نیە، ئەوەی لە ئارادایە ئەوەیە کە مرۆڤایەتی دەگوازرێتەوە، تۆ لە ڕۆژاوای، بەلأم تۆ ئازادی کە لەو ڕۆژهەلأتەدا بیتکەگەرەکتە.. هەرچەند قەدیم بێت. بەڵکو تیا سەقامگیر دەبیت، نەکەن تەسلیمی ژێرکەوتن بن، ئەی فەیلەسوفەکان ئێوە لەناخی ڕۆژاوان.

***

ئاگاداربه.. ئەی زەینم، لەپێناو ڕزگاریدا دوور بە لەتەگبیری دژوار، زەندی خۆ داچنە، بەداخەوە بۆ سستی هەنگاوی زانست!

❋❋❋

بەڵام تێبینی دەکەم کە زەینم شەوزیکری کردووە.

❋❋❋

ئەگەر ئەو لەو ساتەدا بەبێداری مابوایەوە، ئەوە دوای کەمێکی دیکە دەگەیشتینە حەقیقەت، کە لەوانەیە خۆی و فریشتە گریاوەکانی بەدەورمانەوە بسوڕێنەوە!...

❋❋❋

ئەگەر تا ئەوساتە بەبێداری مابوایەوە ئەوە تەسلیم نەدەبۆوە.. هەر لە زەمانێکی زۆر دورەوە ئەو ئالودە دژوارانە، ئەگەر هەمیشە بێداربوایە، کەواتە لەناو دەریای حیکمەتدا مەلەم دەکرد

وای لەم سەفایە!سەفا!

هەر ئەو ساتەیە لە بێداریکە دیدگای سەفای پێ بەخشیم

- بەرۆح دەگەیتە خوا

بەختێکی خەواڵو!

تروسکە

کاری مرۆیی! ئەو تەقینەوەیە کە بۆ ماوەیەك شەوی تارم ڕووناك دەکاتەوە.

❋❋❋

(هیچ شتێ بێ هودەیی نییە: بەرەو زانست، بەرەو پێشەوە! کاهینی هاوچەرخ ئاوا بانگەشە دەکات... واتە هەموو خەڵك... لەگەڵ ئەوەشدا تەرمی شەڕاوی و تەمبەڵەکان بەسەر سینەی ئەوانی دیکەدا کەوتوون، ئاخ پەلەکەن تۆزێ یارمەتیم بدەن، لەوێ بە نێو تاریکیدا تۆبەی ئەبەدی چاوەڕوانمان دەکات... ئایا لەدەستی بدەین؟)

❋❋❋

ـــ دەتوانم چی بکەم؟ شارەزای کاربووم، هەنگاوەکانی زانستیش لەسەر خۆن، لەسەر خۆن، بەڵام نوێژ رادەکا و ڕووناهی زەنایەتی ، ئەوەیان چاك دەزانم ئەوەیان کارێکی ئاسانەو قرچەی گەرمایە، دەبا لە من گەڕێن ئەرکی خۆم هەیە وەکو زۆر کەس شانازی بەخۆم دەکەم بە وەلانانی.

❋❋❋

ـ ژیانم کلۆڵ بووە، دەی وەرن! با خۆمان سست و گێل بین، وای لە خۆمان! ئینجا بە فشە دەژین و

خەون بە شەوقی ترسناك و دونیای گەش دەبینین، سەرکێشی دەکەین، لیپۆکەکان و سوالکەران و هونەرمەندان، ڕێگرەکان هەموو یەکتری ورد و خاش دەکەین بەدەوری ڕووکارەکانی کەون! بەسەر بالینگانی نەخۆشیەوە، بوخورێکی بۆنداری بەهێزم بۆ هاتەوە، پاسەوانی چاکەی موقەددەس، کورسی دان پیانان، شەهید.

***

من لەوەدا دەبینم کە لە مندالّیدا خراپ پەروەردە کراوم،پاشان چی؟ ئایا لە بیستدا بڕۆم کە لە عومری بیستدا خەلّکی دیکە دەڕۆن.

***

نەخێر... نەخێر! من ئیمڕۆکە تووڕەو سەرکێشم لە مەرگ! کارەکە ئاسانترە لەوەی کبریائم پێی ڕازی بێ، خیانەتی من لە دونیا وا لێ دەکات، کە ببێتە ئازارێکی کورت خایەن. لە دوا ساتەکان... چەپ و ڕاست تاراج دەکەم.

***

_ ئاخ _

بەمە... ئەی نەفسی ئازیز و پەڕپوتم، ئەبەدییەت بەخەسار نادەین!

سپێدە

ئایا ڕووی نەداوە کە ڕۆژێ لە ڕۆژان من کـوڕێکی قۆز و هەمیشە لە ریـزی پێـشەوە دابـووبم، سـیرەتی مەزنی خۆی بەسەر چەند لاپەڕەیەکی زێڕیندا دێربەند کردبێ، بەختی زۆر بووبێ! باشە چ خراپەیەکم کردووە و چ هەڵەیەکم ئەنجامداوە، ئاوا بەم جۆرە موستەهەقی گلانی ئێستەبم. ئەی ئەو کەسانەی دەڵێن کە ئـاژەڵان فرمێسکی کارەسـاتییان لـە گلێنـە دێتـە خـوارەوە، هەندێ نەخۆش تووشی نائومێدی دێـن و مردووەکـان بە خەونان وەڕس دەبن، هـەوڵ دەن چـیرۆکی ڕمـان و خەوتنم بگێڕنەوە، بەڵام من باشتر لە سواڵکەرێ نازانم گوزارشت بکەم کە ورتەورتی تـەواو نـابێ، خودایـە، ئەی مەریەم، چیتر ناتوانم قسە بکەم!

❋❋❋

بەوەی کە وام باوەڕە ئەمڕۆکە چیرۆکی دۆزەخی خۆم تەواو کردووە، بەڕاستی دۆزەخ بوو، دۆزەخی قەدیم، ئەو دۆزەخەی بەنی مرۆڤ دەرگاکانی کردەوە.

❋❋❋

لە خودی بیابان بۆ خودی شەو، هەمیشە چاوی کز بەسەر ئەستێرەی زیویندا دەبێتەوە، بێ ئەوەی پاشاکان ژیانی خۆیان پێوە هەڵدەنەوە، هەرسێ ئەو مەجوسە. ـ دڵ و ڕۆح و زەین ـ ئاخر کەی شاد دەبین تا ئاهەنگێ سازکەین ؟ لە پشت چەقێن و گردۆڵکەکانەوە بە لە دایکبوونی کاری تازەو حیکمەتی تازە، بە بەزینی زاڵم و ئیبلیسەکان، بە کۆتایی هاتنی قسەی قۆڕ، لەسەر زەویدا، بەر لە هەموان ئاهەنگ بگێڕین- بەبۆنەی جەژنی لەدایک بوونی زەوی ؟

❋❋❋

بالۆرەی ئاسمانەکان، پێشکەوتنی گەلەکان، ئێمەی کۆیلەکان، نابێ نەفرەت لە ژیان بکەین.

ماڵاوایی

ئایا پاییز هاتووە! بەڵام بۆچی داخی خۆرەتاوی ئەبەدی دەخۆین، مادامەکێ ئێمە لە ڕێگەی کەشف کردنی ئەو دەرکەوتە گەشەی خوداوەندییەین،- دوور لەوانەی کە لە کۆتایی وەرزەکانەوە دەمرن.

❊❊❊

پاییز... بەلەمەکەی پێشانمان لە ناوەندی تەمی وەستاودا بەرەو بەندەری شەقا لادەدا، ئەو شارە فراوانەی کە ئاسمانێکی هەیە بە ئاگر و چڵپاو پیس بووە، ئاخ جلوبەرگی ونجڕونجڕ، نانی تەڕ بە باران و شەراب و هەزاران لەو شەوقەی کەلە خاچی داوم، بەڵام هیچ کۆتاییەك نییە بۆ ئەو دێوەی شای مەلایین ڕۆح و جەستەی مردوو، کە لە ڕۆژی قیامەتدا پرسیاری لێدەکرێ! دەگەڕێمەوە و خۆم دەبینم پێستم

به سیان و تاعوون خوراوە، کرمیش لە ناو سەرو بـن هەنگڵم دەلەوەڕێ لەگەڵ کرمی گەورەتر لە دڵما کـە لە میانی دوو نادیاردا درێژ بۆتەوە هیچ عومرێکیـان نییەو هیچ سۆزێکیان نییە.لەوانەبوو بەوە بمـرم ، وای لەم هیلاکییە،

لە کلۆڵیان موچڕکم بەلەش دادێ.

***

لە زستان دەترسم چونکە وەرزی حەسانەوەیەدا.

***

ـ جارجـارە لـە ئاسمانـدا هەنـدێ کـەنار دەبیـنم کۆتاییـان نییـە، تـژی نەتـەوە سـپیە دڵخۆشـەکانە، لەسەرووی خۆشمەوە کەشـتیی یـەکی زێڕینـی گـەورە دەبینم، بەیداخـە ڕەنگـاو ڕەنگەکـەی لەگـەڵ شـنەی سپێدەدا دەلەرێتەوە. کە جەژن و تاجەگوڵینەو هەموو دراماتێکی داهێنـراو هـەوڵ دەدەن گـوڵی تـازەو ئەستێرەی تازەو جەستەی تازەو زمانی تـازە بەرهـەم بهێنن. وام حسێب کرد کە من بڕستی تازەم وەدەست هێناوە، ، ئێستێ پێویستە لەسەرم کە مـن خـەیاڵ و یادگاریـەکانی خـۆم لـە گـۆڕنێم، شـانازی شـاعیر و حەکایەتخوانێ کەڕەشەبا پەرش و بڵاوی دەکاتەوە.

***

من، منم وام دانا كه عەرڕاف و فریشتەم، من لە هەموو دەستوری ڕەوشت بوراوم، ها ئەوە من كەوتمە سەر زەوی و ئەركێك لەبەردەممایە هەوڵی بۆ دەدەم ، هەروەها واقیعێكی دژاوارە و دەبێ لە باوەشی بگرم! جوتیار!

***

ئایا فێڵ لە خۆم بكەم؟ ئایا لەگەڵ موحیبەتدا لەبێن دەچم؟

باوابێ، داوای لێبوردن دەكەم كە بەزەلالەت قوتی گرتووە، وەرن .

بەڵام هیچ دەستێكی دۆست نیە! لەكێ داوای یارمەتی بكەم؟

بەڵێ سەردەمی تازە لانی كەم زۆر توندو تۆڵە

***

دەتوانم بڵێم من سەركەوتنم بەدەست هێناوە، جیڕەجیڕی ددان، نێڵەنێڵی ئاگر، هەنسكی ساردی قێزەوەن هێوردەبنەوە، یادگارە قێزەوەنەكان هەموویان لەبێن چوون، حەسرەتەكانی كۆتاییم خوران و لەبێن چوون، ئێرەییم سەبارەت بە سوالكەرو ڕێگرو هاوڕێكانی مەرگ و پاشكەوتووەكان - لە هەموو

جۆرێ — هەی مەلعونینە، چ دەبێ ئەگەر تۆڵەتان لێ بکەمەوە.

***

دەبێ ئێمە هەموو هاوچەرخانە بین.

***

هیچ بەستەیەك نییە، دەبا خۆمان بەوە بگرینەوە کە وەدەستمان هێناوە، شەوێکی دژوارە. خوێنی وشك، جگەلەو درەختە کرێتە، بەسەر ڕوخسارمەوە دوکەڵ دەکات نەك دواوەم.. بەڵێ جەنگی نەفس لە جەنگی مرۆڤ کەمتر نییە لەرووی وەحشەتەوە؟ بەڵام بینینی عەدالەت بە تەنها چێژی خودایە.

***

ئێمە هێشتاکە لە ئێوارەین.. دەبا هەموو نەفخەکانی هێز و غەریبی حەقیقی لەکاتی شەفەقدا وەرگرین، بەچەکەوە، بەسەبرێکی داگیرساو دەچینە ناو شارە گەش و کراوەکان.

پێویستی چیم بەدەستی دۆستێ هەیە؟ خەسڵەتێکی مەزنە، لە توانامدا هەیە بەشەوقە درۆزن و کۆنینەکان پێبکەنم..ئەو ژن ومێردە درۆزنانە شەرمەزار بکەم، لەوێ دۆزخێ ژنانم بینی؟

***

- ئێستە مەودام دەبێ کە حەقیقـەت بـە ڕۆح و جەستەوە بکەم بە مولکی خۆم.

ئەبریل - ١٨٧٣

- رامبۆ له ١٨٥٤ لەشارلفيل ی فەرەنسی لەدايك بووه.
- له ١٨٧٣ بەتەواوی له ئەدەبيات دابڕاوه .
- لـــه ١٨٧٨ چـــۆته قـــوبرس پاشـــان چـــۆته ئەسكەندەريه و عـەدەن و گەلیٚ وولاٚتی ديكه.
- لەساڵی ١٨٩١ لەتەمەنی سی و حـەوت سـاڵيدا كۆچی دوايی كردوه.
- ژيانی ئەو شاعيره پڕ بووه له سەركێشی و كۆچ و رووداو، شيعرەكانيشی رەنگدانەوەی ژيـانی خـۆی بووه، شيعر لای ئەوتۆماری تايبـەتی خەونـەكانی بووه،زمانی شيعری ئـەو لەگـەڵ حـەواس تێكـەڵ بەيەكـــدەبوون، رەمزيـــەت بەشـــێكی گرينگـــی شيعرەكانی بووه.
- **وەرزێك له دۆزەخ** —وەرگێڕانی رەمسيس يۆنان.